

Česká lékařka: USA jsou jak rozvojová země, čeká je katastrofa

- CZ24 News | 9. dubna 2020

USA: Česká lékařka Alena Bartáková je silně nespokojena s reakcí americké vlády i veřejnosti na koronavirovou krizi. Američané podle ní hrozbu nákazy neberou příliš vážně, k čemuž přispívají i „dezinformace“ ze strany amerického prezidenta Donalda Trumpa. Ten propaguje lék s neověřenými účinky, který zřejmě nabídl i nemocnému britskému premiérovi.

Bartáková žije v kalifornském San Diegu a pracuje pro laboratoř, která vyvíjí nástroj vhodný pro výzkum koronaviru SARS-CoV-2. Není tedy „v první linii“ jeho zkoumání, šíření nákazy ale poměrně podrobně sledovala od samého počátku. O vývoji v USA o víkendu hovořila velmi kriticky. Vinu za současnou situaci připisovala hlavně prezidentu Trumpovi a jeho administrativě, jejíž počínání hodnotila jako „fiasko“.

„Jediné, co udělal, bylo, že zastavil lety do Číny a z Číny a myslel si, že to je konec,“ řekla Bartáková. Trump prý tváří v tvář bezprecedentní výzvě zvolil xenofobii a politizaci problému.

„Republikáni říkali, že je to všechno výmysl demokratů a do toho Trump, který nemá žádný vůdcovský styl,“ komentovala Češka, podle níž byla zároveň hlava státu zdrojem dezinformací.

Trump opakovaně velebil látku chlorochin, která se používá k léčbě malárie a dalších nemocí, jako možný lék choroby covid-19. Zatím však neproběhly klinické testy, které by něco takového prokazovaly.

Na základě Trumpova doporučení americký seniorský pár po smíchání s vodou vypil fosfát chlorochinu, který chovatelé akvarijních rybek používají proti parazitům. Muž na otravu zemřel, žena skončila ve vážném stavu v nemocnici.

Americký prezident též prosazuje využívání léčiva hydroxychlorochin při péči o pacienty s nemocí covid-19. Podle zpravodajského webu Axios se však ohledně veřejného prosazování užívání hydroxychlorochinu strhl nebývale ostrý spor v hlavním krizovém štábu Bílého domu pro boj s koronavirem.

Uznávaný epidemiolog Anthony Fauci totiž s postojem Trumpovy administrativy nesouhlasí. Studie, o něž se Bílý dům při doporučování léčiva opírá, totiž podle něj představují jen nepřímé důkazy o jeho účinnosti. Chybí v nich například ověření v kontrolních skupinách, což je u podobného výzkumu zásadním důkazem toho, že lék skutečně působí.

Hydroxychlorochin přitom může mít vedlejší účinky, včetně ztráty zraku a srdečních problémů. Někteří doktoři však Reuters sdělili, že při podávání léčiva jen po dobu několika dní je riziko nízké. Hydroxychlorochin je navíc relativně levný a dostupný.

Lékaři i studie se shodují, že se po nasazení léku zlepšil stav u lidí s mírným průběhem covid-19. Momentálně však nelze prokázat, zda by se tito pacienti nezotavili i bez tohoto léčiva. V jedné z nemocnic v Massachusetts však u těžkých případů, které musí být převezeny na jednotky intenzivní péče, zatím žádný zlepšující účinek nezaznamenali, řekl Reuters místní specialista na infekční choroby Daniel McQuillen.

Podle britských médií Trump zřejmě nabídl experimentální lék i britskému premiérovi Borisu Johnsonovi, který byl v pondělí převezen na jednotku intenzivní péče. Naznačují to prezidentova

slova, že požádal americké farmaceutické společnosti, aby poslaly Londýnu pomoc.

Američané jsou lehkovážní, stěžuje si Češka

Česká výzkumnice zároveň kritizovala přístup Američanů, kteří prý mají tendenci vzpírat se restrikcím, zatímco český národ „je v tomhle úžasný“.

„Lidi to neberou tak vážně, jak si myslím, že by to měli brát,“ hodnotila Bartáková atmosféru ve svém okolí. Donutit místní ke změně chování a také změně uvažování prý bylo „opravdu obtížné“, přičemž musely být zavřeny parky a pláže, aby tam lidé nechodili. „A hlavně teď je takové období, kdy si všichni myslí, že to za pár týdnů skončí a bude to všechno jako dřív. (...) Bojím se, že to lidi přestane bavit,“ uvedla.

Boj proti koronaviru v USA značně zbrzdily problémy se spuštěním masového testování potenciálních nakažených, které nedávno podrobně popsali reportéři z The New York Times nebo magazínu The Atlantic.

Americké Středisko pro kontrolu a prevenci nemocí (CDC) trvalo na vývoji vlastního testu, který se ovšem ukázal jako nespolehlivý, a zatímco se agentura snažila věci přijít na kloub, ve státních laboratořích se ve stopování koronaviru nemohlo pokračovat. Soukromým pracovištím zase stály v cestě regulatorní překážky.

„Bylo to hrozně těžkopádné,“ řekla k počátkům testování Bartáková. Jako příklad zmínila lékařskou fakultu v San Diegu, která prý přišla s vlastním funkčním testem pro domácí použití, u každého pacienta ovšem musela čekat na potvrzení výsledku od CDC, „a to hrozně vázlo“.

Americká síť laboratoří, které mohou testy provádět, je navíc podle české odbornice roztržštěná, což činí koordinaci těchto operací velmi složitou. Ačkoli se situace značně zlepšila, stále jsou na přítomnost koronaviru testováni pouze „lidé, kteří přijdou do nemocnice a je jim špatně“.

Bartáková při hodnocení vývoje v USA zmiňovala také rezervy amerického zdravotnictví, které je soukromé a velmi drahé. „Tady zdravotnictví funguje opravdu jako byznys na výdělek. (...) Mají tady mnohem míň doktorů na hlavu než v Evropě, mnohem míň lůžek než v Evropě,“ uvedla matka dvou dětí, která před přesunem za Atlantik praktikovala medicínu v Belgii.

„Katastrofou“ podle ní bude dopad současné krize na miliony Američanů, kteří kvůli zdravotnické krizi přichází o práci. „Amerika je z toho hlediska rozvojová země. Nemá žádnou síť sociálního zabezpečení,“ řekla.

Bartáková pochopitelně sleduje také události ve své vlasti a český vývoj srovnává nejen s USA, ale i s Portugalskem, odkud pochází její manžel. Podle ní je právě případ jihoevropské země důkazem toho, že vláda i obyvatelstvo v Česku odvádí v posledních týdnech „dobrou práci“.

Portugalsko, které má přibližně 10,3 milionu obyvatel, ohlásilo první potvrzený případ infekce virem SARS-CoV-2 na začátku března jeden den po Česku. Nyní hlásí skoro 12 000 nakažených a přes 300 mrtvých.